

Tema Editörlerinden...

Türkiye Mart 2014 yerel seçimlerine yaklaşırken, Cumhuriyet tarihinin en kaotik dönemlerinden biri yaşanıyor. Söz konusu Türkiye olduğunda, yerel ya da genel pek çok seçim dönemi için 'en' ile başlayan saptamalar yapılabilir kuşkusuz. Olağanüstü koşullar, çoğu zaman ülkemizin olağanıdır. Ya da klişe ifadeyle, 'İsviçre gibi bir ülkeyi yıllarca meşgul edecek siyasal, toplumsal olaylar, Türkiye için günlük heyecanlar yaratmaktan öteye geçmez.' Ancak ilk satırda kullanılan kaos sözcüğü, örneğin bir önceki yerel seçimde yaşanan siyasal ve hukuksal sorunlardan çok daha öte çatışmaları anlatmak için tercih edildi. 29 Mart 2009 tarihinde yapılan ve çoğu bölgede iktidar partisinin başarılı olduğu bir önceki yerel seçim, hem yarattığı heyecan ve seçim sürecindeki tartışmalar hem de sonrası açısından ilgi çekiciydi. 2009 Mart'ında, belki de 1950'den bugüne başka herhangi bir genel ve yerel seçimde karşılaşılmayan yoğunlukta 'hukuksal sorun' yaşanmıştı. Seçim mücadelesine; Anayasa Mahkemesi, Danıştay, YSK (Yüksek Seçim Kurulu), valilikler, nüfus müdürlükleri, TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) gibi çok sayıda kamu kurumu ve yargı organları dâhil oldu. Seçmen kütükleri konusunda YSK'nin yetkilerini tırpanlayan değişiklikler; bazı belde belediyelerinin seçime katılıp katılmayacakları sorusu; Tunceli'de Valilik eliyle seçmene beyaz eşya dağıtılması skandalı ve oy vermede yurttaşlık numarası taşıyan kimlik zorunluluğu gibi konular, başlıca tartışma konularıydı. Bu gerekçelerle, 2009 seçimlerinin o güne dek yapılanlar içinde en sorunlu yerel seçimlerden biri olduğu söylenebilir. Ta ki bu aya dek. 2014 yerel seçimleri, bazı siyasal gelişmeler nedeniyle, 2009'u çoktan gölgede bırakmış görünüyor.

Bu satırların yazıldığı Mart 2014'ten yaklaşık sekiz ay önce başlayan bir süreç, Cumhuriyet'in olağan toplumsal ve siyasal serüveninden farklı niteliklere sahipti. 2013'ün yaz aylarının hemen başında yaşanan ve neredeyse yaz boyu süren Gezi Parkı olayları; İstanbul'un göz bebeği bir semtin, doğrusu pek de dikkat çekici olmayan yeşil alanı Gezi Parkı'nda, iktidar ve yandaşlarının adlandırdığı gibi 'üç beş ağaç' için başlayan eylemler olmaktan çıktı ve tüm ülkede bir yurttaş isyanına öncülük etti. Burada kullanılan 'isyan' sözcüğü, olup bitene duygusal anlamlar yüklemek için değil, uzun yıllar sonra 'sokağa çıkan' insanların yaşadığı ve davranışlarına, sloganlarına yansıyan bir duygu durumunu yansıttığı için kullanılmaktadır. Gezi, evet üç beş ağaç için başlamış ancak iktidarın otoriter tavrı ve akıl almaz polis şiddeti nedeniyle kısa sürede büyük bir halk hareketine dönüşmüştür. Milyonlarca yurttaş, balkonlarında, sokaklarda, parklarda, meydanlarda hükümeti protesto etmiş, o güne dek tanık olmayan bir eylemler zincirinin yaratıcısı haline gelmiştir. Gezi, üzerinde daha uzun yıllar konuşulacak, yazılıp çizilecek bir yurttaş isyanıdır; haliyle böylesi

bir başlangıç yazısında tüketilebilecek türden bir konu değildir. Buna mukabil, çıkış şekliyle, yayılmasıyla, renkliliğiyle, sürdürülenleriyle, farklılıklarıyla ve daha pek çok niteliğiyle herhangi bir siyasal parti, sendika ya da ideoloji tarafından sahiplenilememesiyle, tam da konusu 'temsil' olan bir temanın ilk makalesinde anılmaya değer. Hemen herkesin ve kesimin şu ya da bu ölçüde yer aldığı ancak hiç kimsenin örgütleyemediği bir deneyim, Gezi. Temel niteliği ve demokratik sistem açısından heyecan verici yanı da budur.

Bu heyecanın pek çok nedeni mevcut. Bunlardan birkaç tanesi de doğrudan tema konumuzla ilgili. Öncelikle Gezi'nin, özellikle yerel siyaset söz konusu olduğunda Ahmet Murat Aytaç'ın bu tema kapsamındaki makalesinde değerlendirdiği, temsil eden ve edilen ikiliğinden hareketle toplumdaki çıkarların ve farklılıkların yansıtılması üzerine kurulu klasik temsil anlayışının yetersizliğini ortaya koymuş olmasıdır. Aşağıda kısaca değindiğimiz park forumları gibi bir araya gelme, tartışma ve siyaset üretme biçimlerinden, temsil ilişkisini sadece kimlikler temelinde farklılıkların ifadesine ya da aritmetik oy hesaplarına indirgemeyen daha radikal bir temsil ve yurttaşlık siyasetinin çıkıp çıkmayacağını kuşkusuz zaman gösterecek. Fakat göz ardı edemeyeceğimiz bir gerçek var ki o da Gezi'nin, yerel siyaset ile ülke genelindeki siyaset arasındaki ilişkinin farklı bir şekilde kurulmasının olduğu kadar, yerelin Türkiye siyasetini belirleme biçiminin de dönüşümünün bir ön habercisi olduğudur.

Hâl böyleyken demokrasi, katılım ve yerel yönetim/seçimlere dair makaleler içeren bir yayın, 2014 yılında, Gezi ile başlamak zorundadır. Çünkü Gezi için farklı saiklerle ifade edilen 'hiçbir şey eskisi gibi olmayacak' tespiti, öncelikle ve bütünüyle demokratik sistemin temel nitelikleri, yönetim biçimleriyle ilgili bir varsayımdır. Gerçekten de Gezi ardından Türkiye'de ne siyasetin yapılış şekli ne siyasetçi ne de yönetim anlayışı ve uygulamaları aynı olabilir. Kuşkusuz hiçbir devlet sistemi, yönetim biçimi ve siyasal kültür, bugünden yarına değişmez. Ancak önemli olan, yurttaş talebi ve tepkisinin belirgin ve inkâr edilemez şekilde ortaya çıkmış olmasıdır. Çünkü her ne kadar yapıların dönüşmesi zaman alsa da, çeşitli etmenlerle biçimlenen yurttaş taleplerine uzun süre direnen; yurttaş görmezden gelirken kendi aygıtını güçlendiren devletlerin yaşadıkları sorunlar (ve sonları) da sır değildir. Devlet sistemleri ve anayasaları üzerine kafa yoran bir kişi için Gezi'den kalan en etkileyici fotoğraflar, Park'ta kısa süre de olsa yaşanan ve inanılması güç renklilikteki ortak yaşam deneyimi ve tabii park forumları olmuştur. Her ikisi de, Türkiye siyasetinin o güne dek ısrarla görmezden geldiği bazı gerçekleri gün ışığına çıkarmıştır. Park'taki ortak yaşam görüntüsü; farklı siyasi eğilimdeki gençlerin, apolitiklerin, etnik çeşitliliğin, çevrecilerin, dindarların, dinsizlerin, yoksulların, orta sınıf mensuplarının, kadın ve erkeklerin, farklı cinsel yönelimdekilerin, kısacası en kapsayıcı anlamıyla

'yurttaşların' bir arada, çatışmadan ve paylaşarak yaşama istencini sergilemiştir. Kararlar ortak alınmış, ibadet dahil olmak üzere özgürlüklere saygı duyulmuş, temizlik dahi elbirliğiyle yapılmıştır. Ezcümle, o bir hafta, gerek iktidardaki siyasal parti gerekse bir bütün olarak egemen tutucu ideoloji için hayli ürkütücü olmuştur. İçki içenlerin varlığı ve içen kişilerin namaz kılmak isteyenlere gösterdiği saygı; ne iktidar partisinin ne de ulusalcı siyasetin kolaylıkla anlayıp sahiplenebilecekleri bir görüntüydü.

Gezi'nin konumuzu ilgilendiren bir diğer anlamlı ürünü, hiç kuşkusuz park forumları olmuştur. Yurttaş, eylemlerin bir anından sonra, semt parklarında bir araya gelerek, ne yapılması gerektiği üzerine konuşmaya, tepkilerini ifade etmeye ve deyim yerindeyse 'dertleşmeye' başlamıştır. Buna, 'yurttaşın yerel düzeyde siyasete katılımı' demeyeceğiz de ne diyeceğiz? Bize kalırsa forumlar, yurttaşın her düzeyde devlet yönetimine katılımının en ilkel ve anlamlı formu olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca, aşağıda kısaca değinilecek olan, Türkiye'de Kürt konusu bağlamında tartışılan (ya da tartışılması beklenen/gereken) güncel siyasi gelişme ve öneriler bağlamında da eşsiz bir laboratuvar olarak kabul edilebilir. Batı demokrasilerinde yönetim biçimleri, 1970'lerden bugüne giderek artan şekilde yerel düzeye önem vermeye başlamıştır. 1970'lerde İspanya, Portekiz; 1980'lerle birlikte Fransa, İngiltere gibi ülkeler, üniter yapılarından ödün vererek bölgesel devlet olarak adlandırılan devlet sistemlerine evrilmeye başladılar. Bölgesel devlet, her ülkede özgün nitelikler barındırır da, federasyonlar ile üniter devlet arasında bir yerde yer alan ve ölçüsü değişmekle birlikte yurttaşın devlet yönetimine farklı düzeylerde katılabileceği kanalların daha kolay açılabilirdiği bir sistemdir. Batı demokrasileri, bölgesel olsun ya da olmasın, çok çeşitli yöntemlerle halk temsilini artırma yönünde yöntemlere yer vermektedir. Halkoylaması, plebisit, geri çağırma, halk vetosu, yasa önerme gibi yöntemler giderek yaygınlaşmaktadır.

Türkiye'de sıklıkla gündeme gelen, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'ndaki çekincelerin kaldırılması talepleri de aslında aynı özlemin ya da gereksinimin dışı vurulmasından başka bir şey değildir. İşte yukarıda altı ısrarla çizilmeye çalışılan Gezi ve park forumları, yurttaşın söz sahibi olma isteği açısından, demokratik sistemlerdeki çoğulculuk/çoğulculuşma eğilimlerine uygun deneyimlerdir. Oysa ki bu gelişmelere ve bütün karşı söylemlerine rağmen, AKP gibi Türkiye'de merkez sağ geleneğin temsilcisi siyasal partilerde araçsal ve merkezîyetçi bir bakışın, bu partilerin yerel siyaset anlayışını belirlemeye devam ettiğini görüyoruz. Bu partiler açısından yerel, hem patronaj ağlarının etkinleştirilerek partilerin seçmen tabanlarıyla ilişkilerini sürdüreceği hem de bu yolla ülke genelinde hayata geçirmeye çalıştığı siyasal projesine destek tureteceği bir ölçeğe tekabül ediyor. Bu anlamda yerel, 'cemaat eksenli bir

sosyal' anlayışına dayanan merkezi bir siyasal ve idari alanı temsil ederken, bu anlayışın bir uzantısı olarak daima merkezin basit bir uzantısına indirgeniyor.

Özellikle de İstanbul gibi büyük şehirlerin sermaye birikim süreçleri açısından merkeze oturması ve kendisini öncelikle yerelde, belediyelerde örgütleyip merkeze taşıyan bir partinin yereli kendi siyasetinin asli devindiricisi olarak görmesiyle birlikte, yerel ile ulusal ölçekli merkezi siyaset arasındaki ilişkilerin yeniden biçimlendirilmesine tanık olduk. Aslında son on yılda yerel ile ülke düzeyindeki siyaset arasındaki ayırım bütünüyle ortadan kalktığı gibi, yerele ilişkin kamu siyasaları da bütünüyle iktidar partisinin politikalarına endekslendi. Türkiye gibi demokrasinin sadece oy vermeye indirgendiği ve yereldeki politika yürütücülerin genel siyasetin basit taşıyıcısı olarak görüldüğü bir ülkede kuşkusuz Başbakan'ın, İstanbul Belediye Başkanı gibi davranması da son derece doğal karşılandı. Aslında bu bağlamda Gezi, sadece ülke genelinde değil yerel siyasetin oluşturulmasında da otoriter, merkeziyetçi karar alma süreçlerine karşı çıkarak, yerel siyasetin artık basitçe genel siyasetin taşıyıcısı olamayacağını, Türkiye'de yerel siyaset ile ülke ölçeğindeki siyaset arasındaki ilişki kadar, yerel siyasetin yapıma biçiminin de değişmesi ve demokratikleştirilmesi gerektiğini duyurdu.

Hâl böyleyken Mart sonunda yapılacak yerel seçimleri, yerellik gereksinimi ve 2013 Mayıs ayından bugüne yaşanan toplumsal olaylardan ayrı düşünmek olanak dışıdır. Tabii, 17 Aralık tarihinde gündeme gelen yolsuzluk operasyonları ve iddiaların ciddiyeti; gerek böylesi tartışmaların yapıma olasılığını gerekse yerel seçimlerin kendisini gölgede bırakmış durumdadır. Bu satırların yazıldığı esnada, Türkiye'de hemen her gün, yasal ya da yasa dışı dinleme ve görüntüler gündeme gelmekte ve insanlar ne yapacaklarını, kime güveneceklerini bilemez halde olup biteni izlemeye çalışmaktadır.

İşte tam bu noktada, yurttaşın 'izlemesi' ve 'olup bitenler' ifadeleri üzerinde kısa da olsa durmak; yerellik, katılım ve çoğulcu demokrasi kavramları üzerine bir iki satır kelâm etmek yerinde olabilir. Yurttaş, dünyanın her yerinde olduğu gibi kendisine sunulan ile bilgilenecektir. 2014 yılında, başta sosyal medya olmak üzere bu sunumu yapacak olan çok çeşitli kaynak vardır. Ancak özellikle Türkiye gibi bir ülkede ulusal medya, hala çok önemli bir işlev yerine getirmektedir. Önemlice bir halk kesimi, evlerinde TV ve tabii ana haber bültenlerini, tartışma programlarını izlemektedir. Dolayısıyla medya organlarının gerçeği yansıtan haber yapmaları, siyasi ve ekonomik etki altında kalmadan ya da hiç olmazsa bağımsızlığını kısmen koruyarak haber üretebilmesi, demokratik sistemlerin özellikle 'çoğulculuk' niteliğinin güçlenebilmesi açısından yaşamsal önemdedir. Bunun dışında, ülkenin siyasal düzenini oluşturan unsurların niteliği, Anayasa,

yasalar ve yargı organlarının bağımsızlığı ile yargının mevzuatı yorumlarken takınacağı özgürlükçü tavır, demokratik siyasal sistemin sağlıklı yaşayabilmesinin güvenceleridir. Devlet ile toplum arasında var olan, son derece karmaşık ilişkiler ağının nasıl tanımlanacağıyla ilgili olan siyasal sistemin demokratikliği, ancak tüm bu unsurlar birbirini desteklediğinde sağlıklı yaşayabilir, serpilip büyüebilir. Oysa 2014 yerel seçimlerine yol alan Türkiye’de, bir önceki paragrafta sayılan hemen her konuda bir çöküş yaşanmaktadır. Uzunca bir süredir iktidarda olan siyasal parti ve otoriter lideri/yönetimi, özellikle Gezi olayları sonrasında hemen tüm demokratik kurumlara, hak ve özgürlükler düzenine, temel anayasal ilkelere saldırıya geçmiş, 1950’leri dahi aratan çarpık ‘ulus egemenliği’ tanımını kullanıp anayasayı fiilen askıya alarak çoğulcu demokrasi ilkelerini bütünüyle hiçe sayar hale gelmiştir. İktidarın kaynağına yerleştirilen ulus egemenliği terimi, iktidarın işleyişinin ve iktidardaki partinin yaptığı her tür siyasal eylemin temel meşrulaştırıcısı düzeyine yükseltilir ve dolayısıyla da hukuk devletine dair temel hak ve özgürlüklerin korunmasından güçler ayrımına kadar uzanan meşruiyet sorunsalı bütünüyle göz ardı edilirken, seçmen imgesi de “vekâlet” veren bireye indirgenmiştir. Seçimlerin, sözü edilen milli iradeyi yansıttığı, dolayısıyla basit bir yansıtıcı olduğu iddiasına, bu ‘iradenin’ güncel kamuoyu yoklamalarını da içeren pek çok araç ile temsil edenler tarafından ‘hayali’ olarak kurulduğu ve seçimlere indirgenmiş bir demokrasi anlayışının en temelde temsil edilenlerin depolitizasyonuna dayandığı gerçeğini perdelemek için başvurulmaktadır. Milli gayri-millî gibi ikiliklere dayanan milli irade vurgusu aracılığıyla merkez sağ gelenek, ulusun dışında herhangi bir iradenin oluşumunu dışladığı ve onun işleyişini sadece seçimlere indirgediği gibi, kendisini de onun asli sahibi olarak görmektedir. Fakat geldiğimiz noktada ‘millî irade’ söylemi, ne pek çok noktadan yükselen demokratik talepleri massedebileceği ne de hukuksuzlukların üstünü örtbileceği gibi görünmemektedir. Elbette her minare hırsız gibi iktidarın da kılıfı hazır ancak mızrağın çuvala sığmadığı da fark edilmeyecek gibi değildir. Eski ve sevgili ortakları olan malum ‘Cemaat’ ile hayli şiddetli boşanmanın ardından yaşanan çatışma, hükümetin hukuksuzluklarına gerekçe olamamaktadır.

Haliyle bu koşullarda, yukarıda sarf edilen, yurttaşın ‘olup bitenleri izlemesi’ ifadesi bile, bir düş haline gelmektedir. Çünkü olup bitenin niteliği, izlemeyi dahi olanaksızlaştırmakta; yurttaş edindiği çarpıtılmış ve bölük pörçük bilgilerle, bu faşizan tınıları olan oyunun figüranı dahi olamamaktadır. Ezcümle, yerel düzeyde siyasete katılmanın koşullarının yaratılması gereken 2000’li yıllarda, katılımın tartışılması için bulunmaz nimet olan bir seçim öncesinde, demokratik temsil koşullarının yaratılması dışında hemen her şey konuşulmakta ve ne yazık ki bu fırsat, seçimlerin artık açıkça hayat memmat meselesi gibi algılanır hale gelmesiyle heba edilmektedir. 2014 Mart seçimleri pek çok yurttaş için bir yerel seçim değil, rejim sorunu haline gelmiştir. Buradan olumlu bir yönelim çıkar mı

bilinemez elbette. Ancak uzunca bir süredir kabuk kırılması yaşayan ve bunu Gezi olaylarıyla açıkça ilan eden Türkiye toplumunun henüz adını koyamasa da, yönetimde söz sahibi olmak istediği çok açık. Hâlihazırdaki tüm olumsuzlukları bertaraf edecek olan da herhalde bu yurttaş talebi olacak. Rejimi daha açık, denetlenebilir hale getirip özgürlük ve tabii insanca yaşamı sağlayacak olan, park forumlarındaki dertleşmeler olacaktır. Gezi’de en çok yinelenen sloganlardan biri, ‘bu daha başlangıç, mücadeleye devam’ idi. İşte bu nedenle, böyle bir yurttaş kitlesinin artık böylesine anti demokratik saf üniter yönetim içinde insanca yaşama olasılığı kalmamıştır. Yönetim sistemimiz er ya da geç dönüşecektir. Ülkenin her bölgesinde, yapımına merkezi bir kibirle karar verilen HES’ler yerel halk tarafından protesto edilmektedir. Yurttaş, kendisine danışılmadan yapılan her faaliyete, şu ya da bu ölçüde tepki duymaya başlamıştır. Bazen örgütlü bazen savruk gerçekleşen tepkiler hiç kuşkusuz bir süre sonra başka formlara bürünecektir ki bu yazıda anlatılmaya çalışılan çoğulcu demokrasi, söz konusu örgütlü tepkilerden doğacaktır. HES protestolarında, yurttaşın bilgilenme talebi de açıkça görülmektedir. Unutmamak gerekir; doğru bilgilenme ve bilgiye ulaşabilir olma, demokratik katılımın özüdür. Aksi halde sistem, içinde ne olduğu muamma bir oy sandığına indirgenmektedir. Bu nedenle katılımın ‘her düzeyde’ olması önemlidir. Buradaki ‘her’ ifadesi, bir konuda nihai karar verilmeden önce doğru bilgilendirilmenin zorunluluğunu anlatmak için kullanılmaktadır. Katılım, bir direktifin oylanması değil, varılan kararın her düzeyde adım adım oluşturulmasında söz sahibi olunmasıdır. Aksi durumda yurttaşlık, belli aralıklarla sandığa gidilen bir vodvile dönüşmektedir. Sandıkların sayısının artması, hiçbir şeyi değiştirmeyecek ve sonu belli bir oyunu daha katılımcı hale getirmeyecektir. Sözü daha fazla uzatmadan: Batı demokrasileri değişiyorken, dünya değişiyorken, insanlar her türlü otoriteyi sorguluyorken, 19. yüzyıldan bugüne şu ya da bu şekilde, er ya da geç çağdaşlarını izleyen Türkiye, elbette yerel/katılımcı demokrasi trenini de bir istasyonda yakalayacaktır.

Gelelim temamızdaki yazılara.

İlk makalemiz Ahmet Murat Aytaç’ın temsil, adalet, istikrar kavramlarının anlamını ve aralarındaki ilişkiyi anlamaya çalışan güçlü bir çözümleme denemesi. Günümüz modern temsil düşüncesinin dayanaklarını, önceki ve şimdiki ‘insanların’ aslında sürekli olarak bir temsil çağında yaşadıklarını görmezden gelerek açıklayabilir miyiz? Temsil ile siyasal düşünce arasındaki bağ nedir? Adalet ve istikrar terimleri arasında nasıl bir ilişki kuruluyor; bu kurmanın gerekçeleri ve sonuçları nedir? Çalışma, güncel siyasette büyük ölçüde içleri boşaltılarak kullanılan kavramlar üzerinde tek tek duruyor. Örneğin, ‘istikrar’ gerçekten de ölçülebilir göstergeler üzerinden çözümlenebilecek bir kavram mıdır? Düzen ve temsil mekanizmaları arasındaki ilişki, Hobbes’un, toplumsal düzenin işleyişiyle

ilgili mekanizmaları açıklaması üzerinden tartışılıyor. Temsili demokrasi üzerine incelemesini, temsil ile düzen sorunu arasındaki bağın kavranmasıyla ve temsil adaletinin sıradan vekâlet ilişkisinin ötesinde geliştirilmesi zorunluluğuyla destekliyor.

İkinci makale Kenan Demirci'nin. Türkiye'de 2000 sonrası genel seçim kampanyalarında demokrasi söylemi üzerine. Yazar'ın temel ve makalenin omurgasını oluşturan saptamasının, bazı geleneksel eğilimlerle malul olan Türkiye'de demokrasi ile kurulan ilişkinin liberal demokrasinin normatif ilkelerinden hayli kopuk, daha ziyade biçimsel bir ilişki olduğu söylenebilir. Çalışma, 2000 sonrası TBMM'de yer almış ve alan siyasal partilerin seçim kampanyalarından hareket ederek başvurdukları demokrasi söylemini çözümlenmeye çalışırken, görünürdeki söylemin demokratik sistemin ilkesel işleyişle örtüşmediği ve bu darlığın tüm merkez partileri kapsadığı sonucuna varıyor.

Temanın son makalesi, Esra Dik tarafından kaleme alındı. Hayli teknik yönleri olan, buna mukabil teknik/hukuksal boyutu bu denli karmaşık bir sorunun, siyaset, yerellik ve katılım üzerinde ne gibi sonuçları olabileceğini berraklıkla anlatan bir çalışma. Yazar, yeni büyükşehir belediyeleri ve ilçeler kurulmasına dair Yasa'nın (6360) hangi değişiklikleri içerdiğini, neden olacağı idari ve siyasal sonuçlarla birlikte inceliyor. Yasa'nın uygulanmasından doğacak kimi sorunlar demokrasi ilkesi bağlamında nasıl ele alınabilir? Ölçek genişletmenin amacı ve sonuçları ne olabilir? Sorunun yanıtlanması için hem 2004 tarihli yerel yönetim reformunun hem de AB destekli projelerin bilinmesi, anlaşılması gerekli. Köyler, birer mahalleye dönüştüğünde ne tür hak kayıpları yaşanacak? Kırsal alanların imara açılması yeni bir TOKİ'leşme furyası sonucunu vermeyecek mi? Aynı zamanda toplumsal, tarihsel, hukuksal, siyasi ve tabii idari nitelikleri de bulunan kentlerin sınırlarının genişlemesi, yalnızca alan yönetimiyle ilgili teknik bir sorun mudur? Yazar, tüm bu sorunların yanıtlarını, mevzuat incelemesinden hareketle bulmaya çalışıyor.

Tema'da, bizleri onurlandıran bir yorum yazısı ve bir de söyleşi var. Toplum, Devlet, Sınıf Kavgası ve Siyasal Temsil başlıklı yorum yazısı Taner Timur Hocamız'dan. Timur, siyasal temsil konusunu Eski Yunan'dan başlayarak, uzun bir tarihsel süreç içinde sınıf mücadelesi bağlamında ele alıyor. Söyleşi ise Cem Eroğul ile yapıldı. Hocamız bizlerle, temsil düşüncesinin mantığını, günlük deneyimler içinde yaşanan açmazları ve çözüm önerilerini paylaştı.

Ülkemizin yaşadığı, yine bir 'zor zaman'da, Mülkiyeliler Birliği'nin değerli başkanı Sevilay Çelenk ile birlikte çalışan, okuduğunuz Dergi'nin çıkarılması için büyük

emek harcayan arkadaşlarımızın yol göstermesiyle hazırlanan bu temanın okuyucuya yararlı olmasını umarız.

Zafer Yılmaz ve Murat Sevinç